

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 20 grudnia 2023 r.

WRPS-VI.431.2.5.2023.XXX

Pani XXX XXX
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Warecka 42
05-604 Jasieniec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na rok 2023, kontrolerzy: XXX XXX – zastępca kierownika oddziału ds. Nadzoru Świadczeń, pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego oraz XXX XXX – starszy inspektor wojewódzki przeprowadzili w okresie od 12 września do 13 października 2023 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jasieńcu.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację umowy zawartej z Wojewodą Mazowieckim w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. 12 września 2023 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli, określając zakres i termin jej przeprowadzenia.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie, ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieńcu podjęte w zakresie organizacji zadania,

¹ Dz.U. z 2023 r. poz. 190;

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224;

natomiast pozytywnie, pomimo uchybień ocenił sposób realizacji umowy zawartej z Wojewodą Mazowieckim w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

I. Organizacja zadania

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu jest Pani XXX XXX pełniąca tę funkcję od 16 lutego 2001 r.³. zatrudniona na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy.

Obsługę finansową Ośrodka w okresie poddanym kontroli prowadził Urząd Gminy w Jasięcu na podstawie uchwały⁴ w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowej jednostek organizacyjnych Gminy Jasieniec zaliczonych do sektora finansów publicznych.

Strukturę wewnętrzną Ośrodka, zasady jego funkcjonowania oraz zakres działania komórek organizacyjnych w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu, wprowadzony Zarządzeniem XXX Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu z dnia 7 czerwca 2019 r.⁵ oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem XXX Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu z dnia 30 listopada 2022 r.⁶

W Regulaminie Organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu w Rozdziale II § 5 określono zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez jednostkę.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu, w okresie podlegającym kontroli, działał w ramach upoważnienia Wójta Gminy Jasieniec⁷ udzielonego 20 listopada 2018 r. wydanego na podstawie art. 110 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej „do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy”.

³ Powołanie Kierownika z dnia 15 lutego 2001 r.

⁴ Uchwała XXX XXX Rady Gminy Jasieniec z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowej jednostek organizacyjnych Gminy Jasieniec zaliczonych do sektora finansów publicznych.

⁵ Zarządzenie XXX XXX z 7 czerwca 2019 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu;

⁶ Zarządzenie XXX XXX z 30 listopada 2022 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu;

⁷ Upoważnienie Wójta Gminy Jasieniec z 20.11.2018 r. wydane dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;

Ponadto, ustalono że Pani XXX XXX – starszy specjalista pracy socjalnej posiada upoważnienie z 18 marca 2021 r. (wydane na wniosek Kierownika jednostki) do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

W okresie objętym kontrolą zadania związane z realizacją umowy zawartej z Wojewodą Mazowieckim w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r. i 2023 r. poza ww. wymienionymi osobami realizowały również:

1. Pani XXX XXX – starszy specjalista pracy socjalnej, zatrudniona od 1 marca 2006 r.,
2. Pani XXX XXX – pracownik socjalny, zatrudniona od 1 lutego 2004 r.

II. Sposób organizacji zadania na terenie gminy z punktu widzenia celów programu

12 października 2021 roku Wójt Gminy Jasieniec wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z wnioskiem⁸ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 roku. Ogólna wartość programu wynosiła 115 920 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji 69 552 zł, a środki własne gminy – 46 368 zł. Pomocą planowano objąć ogółem 60 osób, w tym 40 dzieci i młodzieży wymagającej pomocy w ramach Programu oraz 20 osób dorosłych, w tym 10 starszych, niepełnosprawnych. Planowana pomoc uwzględniała formy pomocy wskazane w programie tj. posiłki oraz zasiłki celowe.

Wójt Gminy Jasieniec wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z wnioskiem⁹ o zgodę na zmniejszenie udziału środków własnych gminy, do wysokości nie mniejszej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania w 2022 r.

Wniosek w ciągu roku aktualizowano cztery razy:

1. Aktualizacja I wniosku¹⁰ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r. przekazana do 14 marca 2022 r. – planowany koszt programu ogółem 125 520 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji – 98 416 zł, środki własne 27 104 zł;

⁸ Wniosek z 12.10.2021 r;

⁹ Wniosek z dnia 4.02.2022 r;

¹⁰ Aktualizacja I z 14.03.2022 r;

2. Dodatkowa weryfikacja wniosku¹¹ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r. przekazana do 28 marca 2022 r. planowany koszt programu ogółem 123 520 zł., z tego wnioskowana kwota dotacji – 98 416 zł, środki własne – 25 104 zł;
3. Aktualizacja II wniosku¹² o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r. przekazana do 10 czerwca 2022 r. – planowany koszt programu ogółem 125 520 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji – 98 416 zł oraz środki własne – 27 104 zł;
4. Aktualizacja III wniosku¹³ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r. przekazana do 19 października 2022 r. – planowany koszt programu ogółem 108 000 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji – 72 000 zł, środki własne – 36 000 zł;

W związku z kontynuacją realizacji programu w 2023 roku, 12 października 2022 roku Wójt Gminy Jasieniec wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z wnioskiem¹⁴ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 roku. Wartość Modułu 1 programu wynosiła 115 200 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji 69 120 zł, a środki własne gminy – 46 080 zł. Pomocą planowano objąć ogółem 40 dzieci i młodzieży wymagających pomocy w ramach Programu. Planowana pomoc uwzględniała posiłki. Wartość Modułu 2 programu wynosiła 48 000 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji 28 800 zł, środki własne gminy – 19 200 zł Pomocą zaplanowano objąć 46 osób dorosłych, w tym 26 osób starszych, niepełnosprawnych. Planowana pomoc uwzględniała zasiłki celowe.

Wnioskiem¹⁵ z 3 lutego 2023 roku Wójt Gminy Jasieniec wystąpił do Wojewody Mazowieckiego o zgodę na zmniejszenie udziału środków własnych gminy, do wysokości nie mniejszej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania w 2023 roku¹⁶.

W 2023 roku, do dnia kontroli, wniosek zaktualizowano dwa razy:

¹¹ Dodatkowa weryfikacja z 28.03.2022 r;

¹² Aktualizacja II wniosku z 10.06.2022 r;

¹³ Aktualizacja III wniosku z 19.10.2022 r;

¹⁴ Wniosek z 12.10.2022 r;

¹⁵ Wniosek z 3.02.2023 r;

¹⁶ Wniosek z 3.02.2023 r;

1. Aktualizacja I wniosku¹⁷ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. przekazana do 24 marca 2023 r. – planowany koszt programu ogółem 163 200 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji – 130 560 zł, środki własne – 32 640 zł;
2. Aktualizacja II wniosku¹⁸ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. przekazana do 29 czerwca 2023 r. – planowany koszt programu ogółem 115 000 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji – 92 000 zł, środki własne – 23 000 zł;

Gmina Jasieniec w 2022 r. oraz w 2023 r. nie występowała z wnioskiem o zwiększenie kwoty propozycji podziału dotacji o kwotę do 5% dotacji, zwiększenie to jest możliwe jeżeli gmina realizuje posiłki w stołówkach prowadzonych bezpośrednio przez siebie. Nie wnioskowano o zwiększenie kwoty dotacji do 5% środków finansowych z przeznaczeniem na dowóz posiłków do domów osób starszych, niepełnosprawnych, o których mowa w części V.1 pkt 4 oraz VI.1 pkt 4 programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Na mocy umowy nr XXX XXX z 16 marca 2022 r.¹⁹ o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zawartej pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a Gminą Jasieniec z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 roku, przyznano gminie dotację celową w wysokości 46 600 zł. Pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności mogła być przyznawana osobom posiadającym dochód w wysokości 100% kryterium dochodowego natomiast pomoc w formie posiłku oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych mogła być przyznawana osobom posiadającym dochód w wysokości do 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej²⁰. Udział środków własnych gminy określono na poziomie nie mniejszym niż 20% planowanego kosztu Programu lub kosztu realizacji zadania ogółem w 2022 r.

Aneksem XXX XXX²¹ zmieniono treść § 1 ust. 1 ww. umowy, ustalając gminie dotację celową w wysokości 68 238 zł. Pozostałe zapisy umowy nie uległy zmianie. Następnie Aneksem

¹⁷ Aktualizacja I wniosku z 24.03.2023 r;

¹⁸ Aktualizacja I wniosku z 24.03.2023 r;

¹⁹ Umowa Nr XXX XXX r. z 16 marca 2022 r;

²⁰ Dz. U. z 2023r., poz. 901

²¹ Aneks XXX XXX;

nr 2²² zmieniono treść § 1 ust. 1 ww. umowy, ustalając gminie dotację celową w wysokości 98 416 zł. Pozostałe zapisy umowy nie uległy zmianie. Natomiast Aneksiem XXX XXX²³ zmieniono treść § 1 ust. 1 ww. umowy, ustalając gminie dotację celową w wysokości 72 000 zł. Pozostałe zapisy umowy nie uległy zmianie.

Na mocy umowy nr XXX XXX²⁴ o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zawartej pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a Gminą Jasieniec z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 roku, przyznano gminie dotację celową w wysokości 60 221 zł. Pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych mogła być przyznawana osobom posiadającym dochód w wysokości 100% kryterium dochodowego natomiast pomoc w formie posiłku mogła być przyznawana osobom posiadającym dochód w wysokości do 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy. Udział środków własnych gminy określono na poziomie nie mniejszym niż 20% planowanego kosztu Programu lub kosztu realizacji zadania ogółem w 2023 r.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji programu zawarte zostały porozumienia oraz umowy pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jasieńcu reprezentowanym przez Kierownika GOPS, a placówkami prowadzącymi dożywianie na terenie gminy oraz poza terenem gminy:

1. XXX XXX – Porozumienie z 10.01.2022 r. obowiązujące od dnia zawarcia;
2. XXX XXX – Porozumienie z 10.01.2022 r. obowiązujące od dnia zawarcia;
3. XXX XXX – Porozumienie z 31.08.2023 r. obowiązujące od dnia 4.09.2023 r.;
4. XXX XXX – Porozumienie z 28.08.2023 r. obowiązujące od dnia 4.09.2023 r.;
5. XXX XXX – Porozumienie z 28.08.2023 r. obowiązujące od dnia 4.09.2023 r.
6. XXX XXX – Umowa z 10 września 2021 r. obowiązująca od dnia 14.09.2021 r do dnia 23 czerwca 2022 r. Koszt jednostkowy posiłku wynosi 11 zł. Umowa z 8.09.2022 r. obowiązująca od dnia zawarcia do dnia 29 czerwca 2023 r. Koszt jednostkowy posiłku wynosił 15 zł, natomiast po zmianie zapisów w Aneksie XXX XXX koszt jednostkowy posiłku wynosi 17 zł.

²² Aneks XXX XXX;

²³ Aneks XXX XXX;

²⁴ Umowa XXX XXX;

7. XXX XXX – Umowa z 8 września 2023 r. obowiązująca od dnia 11 września 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. Koszt jednostkowy posiłku wynosi 12,96 zł.

W zawartych porozumieniach określono zasady porządkujące realizację pomocy dla osób objętych świadczeniami w formie posiłku, jednakże nie zawarto jednostkowego, przybliżonego kosztu posiłku, nie ustalono okresu rozliczania oraz nie wskazano daty końca obowiązywania zawartych porozumień. Ponadto, w dwóch porozumieniach zawartych w dniu 10 stycznia 2022 r. tj.: z XXX XXX oraz XXX XXX wskazano rozbieżne daty realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”, w § 1 pkt 1 wskazano termin rozpoczęcia realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” „od dnia 02.01.2022 r.”, natomiast w § 6 ww. porozumień zawarto zapis „ Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od dnia 10.01.2022 r.”.

Kierownik jednostki kontrolowanej przedłożył na potrzeby kontroli pisemne wyjaśnienie²⁵, że: „w tych placówkach program realizowany był od 10 stycznia, ponieważ od tego dnia uczniowie tych placówek kontynuowali naukę w szkole po przerwie świątecznej”.

Należy jednak stwierdzić, że nieprawidłowym jest, aby porozumienie zawierało w swoich zapisach rozbieżne daty realizacji danego zadania. Powoduje to niejasność porozumienia i przede wszystkim może wprowadzać w błąd jednostkę, z którą porozumienie zostało zawarte.

W zawartych umowach określono zasady porządkujące realizację pomocy dla osób objętych świadczeniami w formie posiłku. Określono termin realizacji usługi oraz jednostkowy koszt posiłku. Ustalono że płatność za posiłki będzie dokonywana na podstawie faktury/rachunku z uwzględnieniem ilości posiłków. Koszt posiłków kształtował się od 11 zł do 17 zł. W zawartych umowach znalazł się również zapis, że Ośrodek Pomocy Społecznej zastrzega sobie prawo do kontroli wydawanych posiłków.

Ponadto, w trakcie czynności kontrolnych ustalono, że zawarte porozumienia nie obejmowały wszystkich placówek, w których realizowany był Program „Posiłek w szkole i w domu” jak również nie obejmowały całego okresu poddanego kontroli. Placówki z którymi nie zostały zawarte porozumienia w 2022 r. to: XXX XXX, XXX XXX, XXX XXX oraz XXX XXX. W związku z powyższym kierownik jednostki kontrolowanej przedłożył na potrzeby kontroli pisemne wyjaśnienia²⁶, z których wynika że: „Program realizowany był w tych placówkach na podstawie zgłoszenia GOPS w Jasińcu do objęcia pomocą zakwalifikowanych

²⁵ Notatka służbowa Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasińcu z 12.09.2023 r;

²⁶ Notatka służbowa Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasińcu z 12.09.2023 r;

uczniów. Płatność za posiłki realizowana była na podstawie noty księgowej lub faktury z potwierdzeniem liczby uczniów i liczby wydanych im posiłków. Porozumienia o współpracy w realizacji programu z tymi placówkami zawarto w sierpniu 2023 r.” Ustalono, że z XXX XXX przez cały okres objęty kontrolą nie zawarto porozumienia.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasięcu przedłożyła zestawienie²⁷ placówek prowadzących dożywianie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” z podziałem na placówki funkcjonujące na terenie gminy oraz funkcjonujące poza terenem gminy, z którego wynika, że:

- w roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasięcu finansował dożywianie uczniów w 3 placówkach prowadzących dożywianie na terenie gminy oraz w 3 placówkach funkcjonujących poza terenem gminy tj.: XXX XXX, XXX XXX oraz XXX XXX;
- w roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasięcu finansował dożywianie uczniów w 3 placówkach prowadzących dożywianie na terenie gminy oraz w 3 placówkach funkcjonujących poza terenem gminy tj.: XXX XXX, XXX XXX oraz XXX XXX;

W sprawozdaniu z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2022 rok wykazano, że na terenie gminy funkcjonowały 3 punkty żywieniowe wykazane w Dziale I, w wierszu 20. W wierszu 23 wykazano 3 placówki oświatowe prowadzące dożywianie. Ustalono, że powyższe dane są zgodne z przedstawionym powyżej stanem faktycznym.

Według informacji Kierownika Ośrodka stanowiącej załącznik nr 2 do programu kontroli²⁸ oraz na podstawie danych zawartych w „Sprawozdaniu z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2022 r. przekazanym w Centralnej Aplikacji Statystycznej do dnia 20 stycznia 2023 r., ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie udzielał pomocy w formie posiłku bez przeprowadzania wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej.

Na podstawie przekazanej Kartoteki zapisów księgowych dla zakresu dat od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. koszt realizacji programu w 2022 roku²⁹ wyniósł 90 709,45 zł, z tego środki własne wyniosły 18 709,45 zł, co stanowi 20,62 % udziału Gminy Jasieniec w koszcie realizacji zadania, a wydatki sfinansowane z otrzymanej dotacji wyniosły 72 000 zł.

²⁷ Zestawienie placówek z terenu gminy Jasieniec i spoza terenu gminy Jasieniec w podziale na lata;

²⁸ Tabela: Dzieci objęte pomocą w formie posiłku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”;

²⁹ Kartoteka zapisów księgowych dla zakresu dat 1.01.2022 r do 31.12.2022 r;

Wydatki poniesione w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. – dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania § 3110 – świadczenia społeczne Program „Posiłek w szkole i w domu” wykazane zostały w Sprawozdaniu z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2022 rok. Środki z dotacji oraz środki własne Ośrodka wydatkował na pomoc w formie gorącego posiłku, zasiłku celowego oraz świadczenia rzeczowego. Dotację w kwocie 72 000 zł wydatkowano na posiłki (58 913 zł) na pomoc w formie zasiłku celowego (10 091 zł) oraz na świadczenia rzeczowe (2 996 zł), natomiast środki własne gminy w całości tj. w kwocie 18 709,45 zł wydatkowano na pomoc w formie zasiłku celowego. Przekazana w 2022 roku dotacja w wysokości 72 000 zł wydatkowana została w całości.

Na podstawie zawartych porozumień oraz umów placówki prowadzące dożywianie przygotowywały posiłki dla dzieci wg wykazu sporządzonego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasieńcu. Placówki oraz firmy cateringowe dostarczające posiłki do szkół obciążały Ośrodek kosztami przesyłając faktury/noty księgowo wraz z listą dzieci objętych dożywianiem w danym miesiącu. Listy zawierały imię i nazwisko dziecka korzystającego z dożywiania, ilość wydanych posiłków dla poszczególnych dzieci/osób, łączną ilość wydanych posiłków, łączną kwotę do zapłaty za wskazany okres. Na podstawie zawartych umów ustalono miesięczny okres rozliczania.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentów księgowych potwierdzających dokonywanie płatności za realizację programu w maju i listopadzie 2022 roku. Ustalono, że za spożyte posiłki Ośrodek dokonywał uregulowania należności na podstawie not obciążeniowych oraz faktur przesłanych przez poszczególne placówki/firmy cateringowe prowadzące dożywianie. Na fakturach/notach księgowych wyszczególniona była data ich wystawienia, rodzaj należności oraz ogólna kwota do zapłaty. Poddane kontroli dokumenty księgowo na rewersie zostały opatrzone datą i podpisami kierownika ośrodka oraz głównego księgowego, którzy dokonali ich sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzenia do wypłaty.

Jako źródło finansowania prawidłowo wskazano dział 852 rozdział 85230 oraz właściwy paragraf klasyfikacji budżetowej. Do faktur dołączane były wykazy dzieci dożywianych w danym miesiącu. Za posiłki spożyte w placówkach Ośrodek dokonywał płatności zgodne z terminem płatności podanym na fakturze/nocie księgowej³⁰.

³⁰ Tabela: Zestawienie wydatków związanych z realizacją programu „Posiłek w szkole i w domu” w ramach modułu I i modułu II za wybrane miesiące okresu objętego kontrolą tj. maj 2022 r. i listopad 2022 r. wraz z dokumentacją księgową;

Przyznana gminie dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz zgodnie z warunkami określonymi w umowie nr XXX XXX z 16 marca 2022 r. o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

III. Działania gminy mające na celu zapewnienie posiłku bądź żywności ze środków przekazanych w ramach programu, mieszkańcom osiągającym dochody przekraczające kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej.

Rada Gminy Jasieniec nie podjęła uchwały w sprawie programu osłonowego, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej w zakresie dożywiania obejmującego dzieci i uczniów z terenu gminy, w związku z czym w okresie objętym kontrolą nie udzielano pomocy w formie posiłku bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej.

Na podstawie Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, przyjęto :

- Uchwałę XXX XXX Rady Gminy Jasieniec z dnia 28 grudnia 2018 roku „w sprawie odstąpienia od żądania zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku, pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023³¹”, w których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

- Uchwałę XXX XXX Rady Gminy Jasieniec z dnia 30 grudnia 2019 r. „w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności³²”. Na podstawie powyższej uchwały podwyższa się do 150% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W związku z uchwałą Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającą Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, przyjęto:

³¹ Uchwała z dnia 28 grudnia 2018 r. XXX XXX Rady Gminy Jasieniec;

³² Uchwała z dnia 30 grudnia 2019 r. XXX XXX Rady Gminy Jasieniec;

- Uchwałą XXX XXX³³ Rady Gminy Jasieniec z dnia 26 stycznia 2023 r. „w sprawie odstąpienia od żądania zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku, pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023”, w których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

- Uchwałą XXX XXX Rady Gminy Jasieniec³⁴ z dnia 26 stycznia 2023 r. „w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023”. Na podstawie powyższej uchwały podwyższa się do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

IV. Pomoc udzielana w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku w ramach modułu I programu „Posiłek w szkole i w domu” złożono 39 wniosków w sprawie przyznania pomocy, wszystkie dotyczyły udzielenia pomocy w formie posiłku. Wszystkie wnioski dotyczące przyznania dożywiania w szkole w ramach programu w 2022 roku rozpatrzono pozytywnie, jednostka kontrolowana nie wydała decyzji odmownych.

Rzeczywista liczba dzieci objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” w ramach modułu I wyniosła 67 osoby³⁵. Z pomocy w formie posiłków skorzystało 17 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 30 dzieci objęto pomocą w formie posiłku do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej, natomiast pomoc w formie zasiłku celowego przyznano dla 20 dzieci.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r. nie udzielano dzieciom pomocy w formie świadczenia rzeczowego.

W okresie od 1 stycznia do 28 lutego 2022 r. na terenie gminy Jasieniec decyzją przyznano posiłek 40 dzieciom miesięcznie, od 1 marca do 30 czerwca 2022 r. – 42 dzieciom miesięcznie, 1 do 30 września 2022 r. – 32 dzieciom, natomiast w okresie od 1 października do 30 listopada 2022 r. – 33 dzieciom miesięcznie, natomiast od 1 do 31 grudnia 2022 – 32 dzieciom.

³³ Uchwała z dnia 26 stycznia 2023 r. XXX XXX Rady Gminy Jasieniec;

³⁴ Uchwałą z dnia 26 stycznia 2023 r. XXX XXX Rady Gminy Jasieniec;

³⁵ Tabela: Osoby objęte programem „Posiłek w szkole i w domu” w ramach modułu I;

W 2023 roku do dnia kontroli w ramach modułu I programu pomocą w formie posiłku objętych zostało 33 dzieci, w tym 6 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz 27 dzieci do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły gimnazjalnej. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. do dnia kontroli nie udzielono dzieciom pomocy w formie świadczenia rzeczowego. W okresie od 1 stycznia do 31 maja 2023 r. na terenie gminy Jasieniec pomoc w formie gorącego posiłku przyznano decyzją dla 33 dzieci miesięcznie, natomiast od 1 do 30 czerwca 2023 r. – 28 dzieci.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że w dni wolne od nauki (ferie, wakacje) pomoc w formie gorącego posiłku nie była realizowana, co jest niezgodne z koniecznością realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, o których mowa w art. 17 ust.1 pkt 3 i 14 oraz art. 48 ustawy o pomocy społecznej, tj. zapewnienia dzieciom całorocznego wsparcia w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Kierownik jednostki kontrolowanej przedłożył na potrzeby kontroli pisemne wyjaśnienie³⁶, że: „dożywianie w placówkach oświatowych w okresie wakacji nie jest prowadzone. W rodzinach w których występuje ubóstwo w okresie wakacji przyznawane są doraźne świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności na wniosek złożony przez rodzinę.”

Dożywianie osób dorosłych w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r. realizowano w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz w formie świadczeń rzeczowych. W ramach modułu II w 2022 r. pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności przyznano decyzją 23 osobom starszym, niepełnosprawnym³⁷, natomiast 4 osoby otrzymały pomoc w formie świadczenia rzeczowego. W 2022 roku nie została wydana żadna decyzja odmowna w powyższym zakresie.

W 2023 roku do dnia kontroli dożywianie osób dorosłych w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” realizowano w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz w formie świadczeń rzeczowych. W ramach modułu II w 2023 r. pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności przyznano decyzją 9 osobom starszym, niepełnosprawnym³⁸, natomiast 2 osoby otrzymały pomoc w formie świadczenia rzeczowego. W 2023 roku nie została wydana żadna decyzja odmowna w powyższym zakresie.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

³⁶ Notatka służbowa Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasińcu z 12.09.2023 r;

³⁷ Tabela: Osoby objęte programem „Posiłek w szkole i w domu” w ramach modułu II.

³⁸ Tabela: Osoby objęte programem „Posiłek w szkole i w domu” w ramach modułu II.

1. W okresie od stycznia 2022 sierpnia 2023 nie zostały zawarte porozumienia w sprawie realizacji zadań z zakresu dożywiania uczniów w 3 szkołach i 1 przedszkolu pomiędzy Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieńcu a Dyrektorami jednostek oświatowych, w których realizowany był program.
2. W treści porozumień zawieranych z placówkami oświatowymi w sprawie współdziałania w zakresie realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” nie zostały zawarte wszelkie istotne informacje i uzgodnienia dotyczące wzajemnych zobowiązań stron, służących rzetelnej, sprawnej i efektywnej realizacji zadania będącego ich przedmiotem.
3. Porozumienia zawarte w dniu 10 stycznia 2022 r. zostały nierzetelnie sporządzone tj. wskazano rozbieżne daty rozpoczęcia realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu”.
4. Nie zapewniono realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” przez cały rok, gdyż w okresie wakacji/ferii nie zapewniano dzieciom wsparcia w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani XXX XXX będąca Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieńcu w okresie podlegającym kontroli oraz pracownicy merytoryczni realizujący kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Panią jako Kierownika do:

1. Zawierania porozumień pomiędzy kierownikiem gminnego ośrodka pomocy społecznej, a dyrektorem danej jednostki oświatowej, w której jest realizowany program „Posiłek w szkole i w domu”.
2. Zawierania w treści porozumień wszelkich istotnych informacji tj.: jednostkowego przybliżonego kosztu posiłku, okresu rozliczania oraz wskazywania daty końcowej obowiązywania zawartych porozumień.
3. Rzetelnego sporządzania treści porozumień tj.: wskazywania prawidłowych dat realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”.
4. Zapewniania realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” w ramach modułu I dla dzieci i młodzieży przez cały rok tj.: zapewnienia dzieciom, które mają przyznany posiłek w szkole, a nie mogą spożywać go w dni wolne od nauki (ferie, wakacje),

zamiennej formy pomocy tj.: świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Iwona Mił-Wawrzynowicz
Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny i
Polityki Społecznej

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
Pani XXX XXX
Wójt Gminy Jasieniec